

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 13 maja 2011 r.

**Pan
Grzegorz Teresiński
Wójt Gminy Wilków**

LLU-4101-02-02/2011
P/11/176

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Wilkowie (dalej: „Urząd” lub „UG”), kontrolę w zakresie udzielania pomocy poszkodowanym w wyniku powodzi występujących w 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 13 kwietnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości ocenia organizację pomocy poszkodowanym w wyniku powodzi oraz wykorzystanie przyznanych dotacji. Negatywnie natomiast oceniono realizację wypłat zasiłków przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Ocenę tę uzasadnia prawidłowe wydatkowanie środków na realizację zadań w zakresie pomocy osobom poszkodowanym. Stwierdzono jednak nieprawidłowości, w szczególności:

- nieokreślenie zasad oraz trybu oceniania i dokumentowania szkód na majątku osób fizycznych,
- nieegzekwowanie kar umownych za nieterminowe wykonanie przez rzeczoznawców zamówionych operatów,
- nieprowadzenie ewidencji i nieokreślenie zasad rozdziału poszkodowanym pomocy rzeczowej przekazanej przez darczyńców,
- nieopracowanie jednolitych procedur systemu kontroli zarządczej,

I. 1. Wójt Gminy Wilków, występując do Wojewody Lubelskiego o dotacje i środki na pomoc dla osób poszkodowanych, nie posiadał w pełni oszacowanych strat. Na wypłatę zasiłków: do 6 tys. zł wystąpił o 19.400,0 tys. zł na podstawie szacunkowych danych; na remont budynków/mieszkań - o 55.189,1 tys. zł w oparciu o przekazane dane przez kierownika Miejskiego

Ośrodka Pomocy Społecznej (MOPS) w Opolu Lubelskim (jednostka ta udzielała pomocy w zakresie przyjmowania wniosków, sporządzania wywiadów, opisów uszkodzeń i list uszkodzonych budynków); na zasiłki wspierające rodziny rolnicze i zasiłki na cele edukacyjne - o: 987,0 tys. zł i 647,0 tys. zł na podstawie złożonych wniosków.

Na sfinansowanie kosztów wycen kosztorysowych szkód w budynkach wystąpiono o kwotę 586,0 tys. zł w oparciu o złożone wnioski i listy uszkodzonych budynków, a na wynajem kontenerów i mieszkań - o 1.955,0 tys. zł, tj. kwotę wynikającą z zawartej umowy na wynajem kontenerów i w oparciu o przedłożone przez poszkodowanych umowy wynajmu mieszkań. Łącznie wnioskowano o 78.764,1 tys. zł, a otrzymano 68.354,1 tys. zł (tj. 86,8% kwoty wnioskowanej), z czego wykorzystano 67.240,4 tys. zł (tj. 98,3%).

Z przekazanych, na podstawie decyzji Wojewody Lubelskiego, środków w 2010 r., do dnia 31 grudnia 2010 r.:

- w rozdziale 85415 z otrzymanej kwoty 647,0 tys. zł wykorzystano 599,0 tys. zł (92,6%) na zasiłki powodziowe na cele edukacyjne. Nie wypłacono zasiłków 48 uczniom niespełniającym kryteriów ich przyznania,
- w rozdziale 70078 z otrzymanej kwoty 1.448,7 tys. zł wykorzystano 1.402,9 zł (96,8%) na sfinansowanie kosztów wynajmu mieszkań i kontenerów,
- w rozdziale 75478 z otrzymanej kwoty 584,4 tys. zł wydatkowano 529,2 zł (90,6%) na sfinansowanie kosztów prac rzeczoznawców majątkowych,
- w rozdziale 85278 z otrzymanej kwoty 64.727,0 tys. zł wydatkowano 64.709,3 tys. zł (99,9%) na wypłatę zasiłków celowych dla osób i rodzin poszkodowanych w wyniku powodzi w tym: 10.075,5 tys. zł na wypłatę zasiłków do 6 tys. zł (po I i II fali powodziowej), 54.633,8 tys. zł na wypłatę zasiłków na remont/odbudowę budynków.

W 2010 r. niewykorzystano otrzymanych 987,0 tys. zł (rozdział 85295, § 201)

na wypłatę zasiłków dla rodzin rolniczych. Wójt Gminy przekazał 28 października 2010 r. środki na realizację tego zadania do OPS, jednak Kierownik OPS wystąpił do Wydziału Polityki Społecznej LUW o przeniesienie tego zadania na 2011 r. uzasadniając to brakiem możliwości wykorzystania tych środków do końca 2010 r.

Do czasu zakończenia kontroli Gmina nie zrefundowała 92 poszkodowanym powodziom, kosztów wynajmu mieszkań za okres I – III 2011 r. w wysokości 287,3 tys. zł ze względu na brak środków. Decyzją budżetową Wojewody Lubelskiego Nr 10 z dnia

23 marca 2011 r. przyznano na ten cel dotację w kwocie 287,3 tys. zł.

Otrzymane dotacje zostały rozliczone zgodnie z art. 150 pkt 5 i 168 ust. 1 ustawy z dnia

27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), tj. do końca roku budżetowego 2010, a dotacje na pokrycie kosztów wynajmu kontenerów i mieszkań dla poszkodowanych - w terminie określonym w zawartej umowie z Wojewodą Lubelskim,

tj. do 15 stycznia 2011 r.

2. Środki przekazane Gminie Wilków przez darczyńców spoza sektora finansów publicznych, w kwocie 3.777,9 tys. zł. gromadzono na wyodrębnionym rachunku bankowym dochodów własnych na podstawie uchwały nr L/160/2010 Rady Gminy Wilków z dnia 16 lipca 2010 r. Wydatkowano je na cele określone przez darczyńców

oraz zgodnie z zasadami ustalonymi zarządzeniem nr 48/10 z dnia 29 lipca 2010 r. przez Wójta Gminy. Do dnia 2 marca 2011 r. wypłacono zapomogi dla 3.180 osób po 1.170 zł, do wykorzystania pozostało 45.363 zł.

3. Stwierdzono nieegzekwowanie przez Wójta Gminy kar umownych za nieterminowe wykonanie przez rzeczoznawców zamówionych operatów. Na 882 sporządzone operaty, 124 (14,1%) zostały przekazane z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 19 dni w stosunku do terminów określonych w umowach. Należne z tego tytułu kary wynosiły 34,5 tys. zł.

Uwagi NIK dotyczą również:

- nieuwzględnienia w gminnym planie zarządzania kryzysowego zasad oraz trybu oceniania i dokumentowania szkód, co naruszało przepisy art. 5 ust. 2 pkt 3 lit. i ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590 ze zm.),
- nieopracowania zasad rozdziału pomocy materialnej przekazanej przez darczyńców i nieprowadzenie jej ewidencji, co naruszało przepisy art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.), zgodnie z którymi do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należało wprowadzić w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Zdaniem NIK, brak określonych zasad rozdziału tej pomocy przy równoczesnym jej nieewidencjonowaniu, mogło skutkować nieprawidłowym rozdziałem i tym, że nie trafiła ona do najbardziej potrzebujących.
- nieopracowania jednolitych procedur systemu kontroli zarządczej, uwzględniających standardy określone w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF. Nr 15, poz. 84). Stwierdzono, że system ten do dnia zakończenia kontroli nie był oceniany.

II. NIK negatywnie ocenia nadzór Wójta nad realizacją zadań z zakresu pomocy poszkodowanym w wyniku powodzi przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS). Przeprowadzona w tym zakresie kontrola OPS, ujawniła między innymi, że:

- do końca 2010 r. OPS nie udzielił pomocy przewidzianej rządowym programem pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r., pomimo otrzymanych na ten cel środków w wysokości 987,0 tys. zł,
- OPS wypłacił 28 osobom, w tym 27 pracownikom samorządowym, zasiłki celowych ze środków otrzymanych w ramach pomocy od innych j.s.t. z naruszeniem zasad ich przyznawania,
- naruszano 30 – dniowy termin zakończenia postępowań w sprawach o udzielenie pomocy finansowej poszkodowanym w wyniku powodzi,
- nierzetelnie ewidencjonowano złożone wnioski przez poszkodowanych o udzielenie zasiłków i wydane w tych sprawach decyzje.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Wyegzekwowanie kar umownych od wykonawców, którzy nieterminowo przekazali operaty szacunkowe.
2. Zakończenie postępowań w sprawach o przyznanie zasiłków na: remont/odbudowę budynków; zwiększenie kosztów remontów; wspierających rodziny rolnicze.
3. Zrefundowanie kosztów wynajmu mieszkań przez poszkodowanych za okres I – III 2011 r.
4. Uzupełnienie gminnego planu zarządzania kryzysowego o zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód.
5. Wdrożenie systemu kontroli zarządczej, spełniającego wymogi określone w Komunikacie w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych.
6. Zapewnienie skutecznego nadzoru nad realizacją przez OPS zadań z zakresu pomocy poszkodowanym w wyniku powodzi.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków

lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.